

Prof. dr hab. Ewa Biegas
Akademia Muzyczna
im. Karola Szymanowskiego w Katowicach

Zleceniodawca recenzji:

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie, pismo Przewodniczącego Rady Dyscypliny Artystycznej Pana prof. dr hab. Pawła Łukaszewskiego, zlecenie podjęte na podstawie *Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021. Poz. 478)*.

Dotyczy:

Wykonania w ramach prowadzonej działalności naukowej dzieła, w postaci sporządzenia autorskiej recenzji dotyczącej rozprawy doktorskiej w przewodzie doktorskim pani Ai Lijiayi w związku z wszczętym przez Radę Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina postępowaniem w sprawie nadania stopnia doktora w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej – sztuki muzyczne.

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska Pani mgr Ai Lijiayi pod tytułem „Weryzm w dziełach operowych Pucciniego. Analiza problemów wykonawczych i ekspresyjnych na przykładzie wybranych arii sopranowych” składa się z dzieła artystycznego zapisanego na nośniku elektronicznym oraz opisu, stanowiących łącznie pracę pod wyżej wymienionym tytułem.

Dzieło artystyczne stanowi nagranie CD, na które składają następujące arie G. Pucciniego :

- aria Manon Lescaut z 2 aktu opery „Manon Lescaut” : „In quelle trine morbide”
- aria Manon Lescaut z 3 aktu opery „Manon Lescaut”: „Sola, perduta, abbandonata”

- aria Mimi z 2 aktu opery „Cyganeria”: „Si, mi chiamato Mimi”
- aria Mimi z 3 aktu opery „Cyganeria” : „Donde lieta usci”
- aria Tosci z 2 aktu opery „Tosca” ; „Vissi d’arte”
- aria Cio –Cio San z 2 aktu opery „Madama Butterfly” : „Un bel di vedremo”
- aria Suor Angelici z opery „Suor Angelica” : „Senza mamma”
- aria Lauretty z opery „Gianni Schicchi” : „O mio babbino caro”
- aria Liu z 3 aktu opery „Turandot” : „Tu che di gel się cinta”

Utwory te zostały nagrane w Stołecznym Centrum Edukacji Kulturalnej im. Komisj Edukacji Narodowej w Warszawie. Realizacji nagrania dokonał pan Piotr Grinholc. Soliście towarzyszyła przy fortepianie pani Monika Polaczek-Przestrzelska.

Twórczość Giacomo Pucciniego ostatniego z wielkich mistrzów tradycyjnej opery, czołowego przedstawiciela weryzmu należy do kompozycji bodaj najmocniej oddziaływujących na emocję słuchacza. Sam mistrz z uśmiechem mówił : „Prawie dwadzieścia lat potrzebowałem, aby dojść do przekonania, że nie mam zbyt wielkiego talentu. Niestety na rezygnację z kariery muzycznej wtedy było już za późno , bo stałem się sławny”. Jeśli owa sława była przyczynkiem do pozostania w zawodzie, niech będzie wychwalaną przez pokolenia śpiewaków, którzy dzięki utworom bogatym w harmonicznie zaskakujące napięciowe zwroty mogą zawładnąć sercami publiczności. Nie dziwi więc wybór dzieła artystycznego Doktorantki, który padł właśnie na twórczość wokalną Giacomo Pucciniego.

Pani Ai Lijiayi dysponuje dźwięcznym, nośnym głosem sopranowym, który można zakwalifikować jako sopran spinto. Doktorantka sięgnęła po niezwykle wymagające arie operowe, które w najtrafniejszy sposób oddają jej emploi głosowe. Z ogromną pieczołowitością starała się panować nad konstruowaniem dramaturgii poszczególnych utworów, dbając równocześnie o odpowiednie zachowanie legatowej „pucciniowskiej” frazy. Jej głos szczególnie ciepło i miękko brzmi w rejestrze średnicowym . Doktorantka sięga swobodnie po najwyższe jak i najniższe dźwięki skali, starając się przy tym zachować ekspresję wyrazu treści literackich. Pewien niedosyt wzbudza artykulacja i klarowność wymowy tekstu oraz nazbyt rzadkie sięganie po dynamikę piano jakże istotne w budowaniu napięcia muzycznego charakterystycznego dla włoskiego weryzmu. Pomimo

bardzo dobrej współpracy z pianistką nie sposób oprzeć się wrażeniu, iż instrument który towarzyszy sopranistce realizując partię orkiestry nie jest adekwatnie przygotowany intonacyjnie do rangi wydarzenia jakim jest postępowanie doktorskie. Nie wpływa to jednak na pozytywną ocenę dzieła artystycznego pani Ai Lijiayi.

Założony cel artystyczny dokumentuje w sposób czytelny opis dzieła

Do dzieła artystycznego załączona została praca, w zamierzeniu stanowiąca opis tegoż dzieła. Praca skonstruowana została w sposób prawidłowy pod względem metodologicznym.

We wstępie Doktorantka odpowiada na pytanie: czym jest weryzm?, omawia znaczenie studiów nad fenomenem Giacomo Pucciniego oraz dokonuje przeglądu badań na potrzeby dysertacji. Rozdział pierwszy zarysowuje etapy rozwoju opery werystycznej. Kolejny rozdział to opis przedstawicieli kierunku oraz ogólna jego charakterystyka. Rozdział trzeci to kilkunastostronicowe zobrazowanie oper Pucciniego na tle innych dzieł werystycznych. Rozdział czwarty to najobszerniejsza, dogłębna analiza arii operowych zarówno pod kątem problemów psychologicznych głównych bohaterek jak i pod kątem problemów technicznych śpiewaczek ich wykonujących. Doktorantka poddaje wnikliwej ocenie indywidualny charakter postaci poszukując kontekstu psychologicznego mocno zaakcentowanego także w obrazie muzyczno-technicznym. Pani Ai Lijiayi udowadnia, iż wszelkie typowe dla techniki kompozytorskiej Pucciniego zawłości techniczno-wykonawczo-interpretacyjne podporządkowane są ściśle rysowi psychologicznemu postaci co bezsprzecznie stanowi kwintesencję zamysłu werystycznego. Dysertację wieńczy konkluzja, bibliografia oraz podsumowanie.

Wszystkie rozdziały mają bardzo przejrzystą narrację, napisane są komunikatywnym, barwnym językiem, a przede wszystkim wnoszą ważne i interesujące informacje dotyczące problemu zawartego w tytule opisu dzieła artystycznego .

Omawiana praca została napisana poprawnie zarówno pod względem językowym jak również z uwzględnieniem zastosowania odpowiednich przypisów. Doktorantka głęboko i wnikliwie eksploruje problem zawarty w tytule .

Konkluzja

Reasumując, praca doktorska mgr Ai Lijiayi składa się z dwóch ściśle korelujących ze sobą elementów: dzieła artystycznego dopełnionego badawczo-naukowym opisem. Całość stanowi istotny wkład w rozwój reprezentowanej dyscypliny artystycznej.

Niniejszym stwierdzam, że Doktorantka wykazała się wiedzą teoretyczną, a także umiejętnościami do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej. W ten sposób Doktorantka rozwiązała założone zagadnienie artystyczne i spełniła wymagania art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2021 . poz. 478)

Pracę doktorską Pani mgr Ai Lijiayi przyjmuję.

prof. dr hab. Ewa Biegas

